

Student Agency postižena za predátorské praktiky

Author: Robert Neruda | Published: 29.11.2010

Sankcí postižené společnosti je ÚOHS vytýkáno, že v období od prosince 2007 do března 2008 na lince Praha - Brno uplatňovala nepřiměřeně nízké ceny, když je u kreditových jízdenek na jednosměrnou přepravu snížila na 50 Kč, později na 95 Kč u tzv. konkurenčních spojů se záměrem vytlačit společnost Asiana z konkrétní autobusové linky. Po odchodu svého konkurenta ovšem firma navýšila cenu jízdného nad úroveň před vstupem konkurence. Toto jednání mělo podle ÚOHS za následek narušení hospodářské soutěže na daném trhu, a to na újmu společnosti Asiana a v konečném důsledku i na újmu koncových spotřebitelů.

Co je predátorská cena

Z prohlášení ÚOHS nepřímo vyplývá, že Student Agency měla uplatňovat ceny, které byly vyšší než průměrné vyhnutelné náklady, nicméně tyto byly současně nižší než průměrné celkové náklady společnosti. V takovém případě je však podle ekonomické teorie potřeba prokázat úmysl vytlačit konkurenci z trhu. Záměr vyloučit konkurenci pak měl být, podle tiskového prohlášení ÚOHS, doložen zajištěnou e-mailovou korespondencí managementu společnosti. ÚOHS v daném případě aplikoval totožná pravidla prokázání predačního jednání tak, jak jsou popsána v Pokynech Komise, resp. jak vyplývají z ustálené evropské judikatury.

Podle ustálené judikatury evropských soudů i Pokynů Komise je podstatou uplatňování predátorských cen stanovení cen dominantním soutěžitelem na takovou úroveň, jejímž cílem není dosažení zisku, nýbrž eliminace, popř. podstatné oslabení konkurenta. Toto jednání obvykle zahrnuje dočasné výrazné snížení cen dominantem jako reakci na očekávaný nebo již uskutečněný vstup konkurenta na trh či na zvýšení jeho prodejů, stanovení takové úrovně cen, která není zisková, a konečně uplatňování cen s cílem vyloučení či potrestání konkrétního konkurenta.

Za nepřiměřeně nízké ceny se považují především ceny pod úrovní průměrných variabilních nákladů (AVC), resp. průměrných vyhnutelných nákladů (AAC), neboť při jejich aplikaci dominantní soutěžitel nemá obvykle žádný jiný zájem než vyloučení konkurentů z trhu. Nicméně i ceny nad úrovní průměrných variabilních nákladů mohou představovat ceny predátorské, pokud jsou zároveň stanoveny pod úrovní průměrných celkových nákladů (ATC) a jsou součástí prokázaného plánu na eliminaci konkurenta.

Co je relevantní trh

ÚOHS vymezil v daném případě relevantní trh jako trh poskytování služeb veřejné linkové osobní

autobusové dopravy na lince Praha - Brno a zpět. I při věcném vymezení relevantního trhu vyšel ÚOHS z ekonomických analýz, ze kterých mj. vyplynulo, že osobní železniční přeprava na trase Praha - Brno a osobní autobusová přeprava na téže trase nejsou součástí téhož relevantního trhu.

Z rozhodnutí dále plyne, že:

- ÚOHS ve své činnosti aplikuje více ekonomický přístup při vymezení relevantního trhu, určování dominantního postavení i při hodnocení souladu jednání dominanty se soutěžním právem, což znamená, že před formálním právním posouzením má čím dál větší prostor ekonomická analýza případu;
- predátorské jednání je porušením českého soutěžního práva a ÚOHS aplikuje testy používané Evropskou komisí;
- predátorskými cenami jsou vždy ceny pod úrovní průměrných vyhnutelných nákladů;
- predátorskými cenami mohou být ceny vyšší než průměrné vyhnutelné náklady, ale nižší než průměrné celkové náklady, pokud je zároveň prokázána strategie vytlačení konkurence z trhu (zejména interními dokumenty dominanty);
- ÚOHS se bude zaměřovat zejména na vylučovací praktiky dominantů.

Toto rozhodnutí je precedenční, a to hned z několika důvodů. ÚOHS totiž poprvé autoritativně deklaroval, co považuje za predátorské jednání. Současně se jedná o vůbec první rozhodnutí ÚOHS, plně opřené o reálnou ekonomickou analýzu, která byla použita pro vymezení trhu i hodnocení jednání. Velmi důležité bude to, jak se ÚOHS vypořádá s obranou Student Agency - ta tvrdí, že pouze reagovala na obdobné chování konkurence. Způsob posouzení těchto otázek pak bude mít mimořádný význam i pro podniky působící v jiných sektorech, které čelí razantnímu vstupu nových konkurentů na trh.

Autor pracuje v advokátní kanceláři HAVEL & HOLÁSEK, s.r.o.

29.11.2010 09:40, Robert Neruda